

INDEX CAPITULORUM

ET JURIORUM OMNIUM

QUÆ IN TOMIS V ET VI EXPLICANTUR.

EX DECRETO.

CAP. <i>Erit autem lex</i> , d. 4	V, 1, 6
CAP. <i>Contra mores</i> , d. 100.	VI, 8, 2 et 7
CAP. <i>Quicumque</i> , 6, q. 1.	V, 5, 7
CAP. <i>Cum renuntiat</i> , 32, q. 1.	VI, 8, 35
CAP. <i>Anastasius</i> , d. 19, ubi apocryphum esse dicitur.	V, 4, 3
CAP. <i>Si quis</i> , 30, d.	V, 4, 13
CAP. <i>Nulli</i> , d. 19.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Placuit</i> , § <i>Præscriptionem</i> , 16, q. 3.	V, 3, 12

EX DECRETALIBUS.

CAP. 1 de Constit.	V, 4, 11
CAP. <i>Cum accessissent</i> , de Constit.	VI, 8, 35
CAP. <i>Ult.</i> , de Consuetud.	VI, 7, 18
CAP. <i>Gratum</i> , de Offic. delegat.	VI, 8, 31
CAP. <i>Relatum</i> , eod.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Vigilanti</i> , de Præscript.	V, 3, 12
CAP. <i>Ult.</i> , de Præscript.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Nonne</i> , de Præsumpt.	V, 5, 3
CAP. <i>Licet universis</i> , de Testib.	VI, 8, 10
CAP. <i>Cum dilecta</i> , de Confirm. util. vel inutil.	VI, 8, 28
CAP. <i>Dolentes</i> , de Celebration. Missar.	V, 4, 13
CAP. <i>Ult.</i> , <i>Ne clerici vel monach.</i>	V, 4, 15
CAP. <i>Ut mensuræ</i> , de Emptione et vendit.	V, 5, 7
CAP. <i>Quamquam</i> , de Censib.	V, 5, 16
CAP. <i>Super eo</i> , de Cognat. spirit.	VI, 7, 16
CAP. <i>Si de terra</i> , de Decim.	VI, 8, 35
CAP. <i>Accedentibus</i> , eodem.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Per venerabilem</i> , Qui filii sint legitimi.	V, 4, 3
CAP. <i>Tua</i> , de Sponsalib.	V, 4, 14
CAP. <i>Licet</i> , de Sponsa duorum.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Accepisti</i> , de Sponsa duorum.	V, 5, 7
CAP. <i>Ult.</i> , de Simonia.	V, 4, 13
CAP. <i>Tua nos</i> , eodem.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Omnis utriusque</i> , de Pœnit. et remiss.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Venerabilem</i> , § <i>Ult.</i> de Sentent. excom.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Noverit</i> , de Sentent. excom.	V, 4, 15
CAP. <i>Suam</i> , de Pœnis.	V, 5, 10
CAP. <i>Super quibusdam</i> , de Verbor. signific. V, 5, 14 et 16	V, 5, 14 et 16
CAP. <i>Nuper</i> , de Sentent. excommunic.	V, 6, 14

CAP. <i>Abbate</i> , de Verbor. significatione.	V, 5, 5
CAP. <i>A nobis</i> , 1, de Sentent. excom.	V, 3, 32 et 33

EX LIBRO SEXTO.

CAP. 1 de Constit. in 9.	VI, 7, 20
CAP. <i>Commissa</i> , de Elect. in 6, varie exponitur.	V, 4, 13
CAP. 1 de Concess. præbend. in 6.	V, 4, 15
CAP. <i>Si cui nulla</i> , de Præbend. in 6.	VI, 6, 17-8, 31
CAP. <i>Si super gratia</i> , eodem.	<i>ibid.</i>
CAP. <i>Exiit</i> , de Verbor. signific. in 6, circa vim verbi <i>Præcipimus</i> .	V, 3, 16

EX CLEMENTINIS, ETC.

CLEMENT. 1 et 5, de Statu monach. cum seq.	V, 4, 13
CLEMENT. <i>Exiit</i> , de Verbor. signific., verbo <i>Præcipimus</i> .	V, 3, 16
EXTRAVAG. <i>Ad regimen</i> , de Præbend.	V, 4, 11

EX JURE CIVILI.

LEX 1 Cod. de Legibus, dupliciter exponitur.	VI, 6, 8
LEX <i>Non dubium</i> , Cod. de Legib.	V, 5, 28
LEX 2 Quæ sit longa consuetud.	VI, 7, 18
LEX <i>Dolo</i> , eod. de Inutil. stipul.	V, 3, 12
LEX <i>Ea quidem</i> , C. Si mancipium ita fuerit, etc.	V, 5, 34
LEX <i>Mandatam</i> , Cod. mandati.	VI, 8, 31
LEX 1 ff. de Legib.	V, 4, 6
LEX <i>Legis virtus</i> , ff. de Legib.	V, 1, 14
LEX <i>In causæ</i> , § <i>idem Pomponius</i> , ff. de Minor., dupliciter exponitur.	V, 2, 20
LEX <i>Pacisci</i> , ff. de Pactis.	V, 3, 12
LEX <i>Princeps</i> , ff. de Legib.	V, 3, 35
LEX <i>Ex imperfecta</i> , ff. de Legat. 3.	<i>ibid.</i>
LEX <i>Sanctio</i> , ff. de Pœnis.	V, 5, 25
LEX <i>Non omnium</i> , ff. de Legibus.	VI, 6, 5
LEX 1 § <i>Secundo loco</i> , verbo <i>Sexus</i> , ff. de Popular. <i>ibid.</i>	<i>ibid.</i>
LEX <i>Prospexit</i> , ff. Quis et a quibus.	<i>ibid.</i>
LEX <i>Si quis alia</i> , ff. Quemadmodum servitus amittatur.	VI, 7, 11
LEX <i>Quod non ratione</i> , ff. de Legib.	VI, 7, 12
LEX <i>De quibus</i> , ff. de Legib.	VI, 7, 13
LEX 1, ff. de Constit. Princip.	V, 4, 13
LEX <i>Et quia</i> , de Jurisdic. omnium judic.	VI, 8, 31

INDEX RERUM

QUÆ IN TOMIS V ET VI CONTINENTUR.

A

ABSOLUTIO.

Absolutio a peccatis spectat ad jurisdictionem fori sacramentalis.	V, 4, 12
Absolutio data privilegiato nescienti privilegium, an valeat.	VI, 8, 25

ABRAHAM.

Abrahæ præceptum, non fuit lex.	V, 1, 6
Abrahamo quomodo præcepit Deus filium interficere.	V, 2, 15

ABROGATIO.

Abrogatio legis quid significet.	V, 1, 20. Vide VERB. CONSUETUDO.
Abrogatio supponit veram legem.	VI, 6, 25
Abrogatio, ut justa sit, quid requirat.	<i>ibid.</i>
Abrogatio legis, quam mutationem expectat.	<i>ibid.</i>
Abrogatio legis a supremo principe facta sine causa legitima, valida esse potest, licet injuste fiat.	VI, 6, 25
Abrogandi potestas in quo residet.	VI, 6, 26
Abrogatio legis inferioris a superiore fieri potest, et non e contra.	<i>ibid.</i>
Abrogatio legis duplex.	VI, 6, 27
Abrogatio quando restringenda.	<i>ibid.</i>
Abrogatio quam promulgationem requirat.	<i>ibid.</i>
Abrogationis effectus unde colligendi.	<i>ibid.</i>
Abrogatio legis per consuetudinem.	VI, 7, 19
Abrogatio per consuetudinem, quam extensionem admittat,	VI, 7, 19

ACCEPTATIO.

Acceptatio subditorum non est de ratione legis.	V, 4, 11
---	----------

ACCESSUS.

Accessus ad menstruatam in lege veteri mortale: in nova veniale.	VI, 9, 9
--	----------

ACTUS.

Actus judicis aliquando nomine juris appellatur.	V, 4, 9
Actus ad legem ferendam necessarii. Vide LEX.	
Actus præceptus per legem quomodo habeat honestatem positivam.	V, 4, 9
Actus dupliciter consideratur, ut malus et ut permixtibilis.	<i>ibid.</i>
Qui actus divini regulentur a lege? Vide LEX ÆTERNA.	
Actus moralis aliunde habet, ut sit moraliter malus, vel ut sit theologice peccatum.	V, 2, 6
Actus moralis tres condiciones requirit, ut sit bonus.	V, 2, 10

Actus præcepti cognitio, quomodo necessaria, ut per illum impleatur præceptum. V, 2, 10, et vide PRÆCEPTUM.

Actus nullus est jure naturæ, quoties eodem jure prohibetur, ob defectum potestatis, vel ob materiæ incapacitatem. V, 2, 12

Actus prohibitus ob materiæ turpitudinem, quando irritus jure naturæ. *ibid.*

Actus humanus duplex: exterior et interior. V, 3, 13

Actus occultus per se, et per accidens. *ibid.*

Actus occultus, quomodo sit materia legis mere humanæ. *ibid.*

Actus internus duobus modis cadit sub præceptum indirecte. V, 4, 13

Actus interni per accidens quomodo præcipiantur. *ibid.*

Actus internus non necessarius ad esse physicum, vel morale, actus exterioris, quomodo cadat sub lege ecclesiastica. *ibid.*

Quos actus punire possit Ecclesia. *ibid.*

Actus externus cum dependentia ab interiori, quomodo subjectus potestati Ecclesiæ. *ibid.*

Actus quando declarandus sit nullus. V, 5, 29

Actus contra legem licet sit nullus, malus est, et poena dignus, et juste potest a iudice puniri. V, 8, 20

Actus licet nullus aliquando inducit poenam legis, non tamen semper. *ibid.*

Qui actus sunt secundum legem naturalem, qui contra eam. VI, 7, 4

Actus publicus dicitur dupliciter: jure et facto. VI, 7, 10

Actus publici notorietate facti possunt consuetudinem inducere. VI, 7, 11

Actus judicialis non requiritur ad consuetudinem. *ibid.*

Actus inducentes consuetudinem debent esse voluntarii. VI, 7, 12

Actus ignorantia et errore facti, non inducunt consuetudinem. *ibid.*

Actus interni dupliciter præcipiuntur in lege nova. VI, 10, 2

ADAM.

Adæ inobedientia, quomodo suit gravis.	V, 3, 25
Adæ præceptum: vide PRÆCEPTUM: vide POTESTAS.	

EDIFICATIO.

Edificatio ad jus gentium pertinet.	V, 2, 18
-------------------------------------	----------

AMPHIBOLOGIA.

Amphibologia an uti possint scholares in ferendo suffragio interrogati, etc.	VI, 5, 10
--	-----------

ANGELI.

Angeli, vide PRÆCEPTUM.	
-------------------------	--

Angeli nomen non recte accommodatur Verbo ut Deus est. VI, 9, 2
 Angelorum ministeria in legis veteris traditione quaeruntur. *ibid.*

APPETITUS.

Appetitus inclinatio mere naturalis, quo sensu lex sit appellandus. V, 4, 1

APOSTOLUS.

Apostoli post mortem Christi nunquam fuisse prohibitu Evangelium gentibus praedicare. VI, 10, 4
 Apostolis non fuisse praecipuum Judaeis prius quam gentibus praedicare. *ibid.*
 Apostolos nunquam ignorasse legem gratiae esse universalem. *ibid.*

ARCHIEPISCOPUS.

Archiepiscopus quam potestatem legislativam habet. V, 4, 5
 Archiepiscopus non aliter dispensat in lege Concilii provincialis, quam Episcopus. VI, 6, 15
 Archiepiscopus quomodo ligatur legibus Concilii provincialis. *ibid.*

B

BAPTISMUS.

Baptismus quomodo superat remedia antiqua. VI, 9, 7
 Baptismus non obligasse ante Christi mortem. VI, 10, 4

BEATITUDO.

Beatitudo simpliciter non est visio Dei, quae citotransit. V, 4, 10

BELLUM.

Bellum ad jus gentium spectare. V, 2, 18

BENEFICIATUS, BENEFICIUM.

Beneficiatus quando peccat contra legem Ecclesiae, sine intentione recitandi, licet non manifestata. V, 4, 13
 Privatio beneficii ante omnem sententiam imponi potest. V, 5, 5
 Beneficiatus non recitans pro rata restituere tenetur. VI, 5, 7
 Beneficium parochiale recipiens quomodo obligatur ad ordines. V, 5, 8
 Beneficiorum suorum bona alienantes privantur suis beneficiis ipso facto. *ibid.*

BONUM.

Bonum commune aliis omnibus praefendum. V, 3, 34
 Bonum commune reipublicae duplex. V, 4, 7
 Bonum honestum propter se amabile. V, 2, 11

BULLA.

Bullae Coenae praecipua et censurae olim ab homine, nunc autem a jure. V, 4, 10
 Bulla Cruciatum quomodo dat Hispanis licentiam vescendi lacticiis. VI, 8, 26

C

CAPITULUM.

Capitulum nihil statuere potest, vivente Episcopo, de his quae ad alios spectant. V, 4, 6

Capitulum quid possit statuere circa seipsum et capitulares suos. *ibid.*

Statutum sine jurisdictione ab aliqua congregatione factum non obligat ex vi legis, sed cujusdam pacti. *ibid.*

Capitulum sede vacante potest leges episcopales ferre, et obligant donec revocentur. *ibid.*

CARDINALIS.

Cardinalis potestas legislativa, quae. V, 4, 5
 Collegium Cardinalium, sede vacante, quas leges ferat. V, 4, 6

CAPTIVITAS.

Captivitas et servitus jure gentium introductae. V, 2, 18

CELEBRARE.

Celebrare sine vestibus sacris an liceat. V, 3, 30
 Prohibitus ne celebret, si infamia gravis sequatur non obligatur obedire. V, 5, 5

CENSURA.

Censurae latae cum particulis ipso jure, ipso facto, etc., significant sententiam latam. V, 5, 8
 Censurae incurri possunt, ob defectum alicujus actus interioris, non tamen sine exteriori. V, 4, 13

CEREMONIAE.

Ceremoniae missae de jure humano. V, 4, 4
 Ceremoniae legis veteris, vide LEX VETUS.
 Ceremoniae veteris legis, an possint ab Ecclesia servari, et quae. VI, 9, 14
 Ceremoniae legis naturae, quando et quomodo nunc mortiferae. *ibid.*
 Ceremoniae legis veteris non fuerunt a principio evangelii mortiferae, post al quod vero tempus fuerunt. VI, 9, 17
 Ceremonias legales viventibus Apostolis declaratas esse perniciosas et mortiferas. VI, 9, 18
 Ceremonia legales quo jure fata sunt mortiferae. *ibid.*
 Charitas, vide PRAECEPTUM.

CEPHAS.

Cephas a Paulo reprehensus, ad Galat. 2, Petrus Apostolus fuit. VI, 9, 15

CHRISTIANI.

Mali Christiani lege evangelica obligantur. V, 1, 18
 Christiani legibus civilibus subduntur. V, 3, 3
 Christiani gravius peccant quam gentiles, caeteris paribus, et cur hoc. VI, 10, 2

CHRISTUS.

Christus Dominus non solum fuit redemptor, sed etiam verus et proprius legislator. VI, 10, 1
 Christus nullum praecipuum morale addidit positivum in lege nova, nisi in materia prius praecipua. VI, 10, 2
 Christus aliqua praecipua caeremonialia tradidit; data autem sunt perfecto modo libertati et perfectioni hujus legis accommodata. *ibid.*
 Christus redemptor omnium hominum universalis. VI, 10, 4

CIRCUMCISIO.

Circumcisio quam vim habuit. VI, 9, 7
 Nec circumcisio, nec remedium legis naturalis, contulit gratiam ex opere operato. *ibid.*

Circumcisio assumpta sine spiritu saltem legis veteris, an liceat. VI, 9, 14

Circumcisio quando amisit vim suam. VI, 9, 22
 Circumcisio sicut et remedium legis naturae per baptismum exclusa. *ibid.*

CIVITAS.

Civitas appellatur maxima, major aut minima in jure. V, 3, 9

CLEMENTINA.

Clementinae unde dictae. V, 5, 1

COACTIO, COGERE.

Coactio ad judicandum tripliciter sumi potest. VI, 9, 20
 Cogere gentes judicare, per coactionem non fuisse licitum. *ibid.*
 Cogi non poterant gentes ad legalia etiam ante Concilium Hierosolymitanum, Actor. 5. *ibid.*
 Nunquam Gentiles ad fidem conversos fuisse coactos ad legalia servanda. *ibid.*
 Cogere gentes lato modo, quando liceat. *ibid.*

COMMUNICATIO.

Communicatio primis parentibus facta in paradiso cur. V, 1, 19

COMMUNITAS.

Communitas legis capax qualis. V, 4, 6
 Communitas perfecta inducit consuetudinem. VI, 7, 9
 Communitas humanitas congregata, quae. V, 4, 6
 Communitas perfecta, et imperfecta. *ibid.*
 Communitas perfecta est subjectum legis. *ibid.*
 Communitates ecclesiasticae inferiores quas leges ferre queant. V, 4, 6
 Communitates religiosae, an propria statuta et leges condere queant. *ibid.*

COMMUTATIO.

Commutatio, quid, et compensatio. V, 1, 20

CONCILIIUM GENERALE.

Concilium generale tribus modis consideratur. V, 4, 6
 Concilium per leges obligare nequit sine confirmatione Papae. *ibid.*
 Concilium sine Papa aut ejus legatis, an sit legitimum. *ibid.*
 Concilium sede vacante quam potestatem habeat. *ibid.*

CONCILIA MINORA.

Concilia minora ferre possunt leges proportionatas jurisdictioni suae. *ibid.*
 Concilia minora obligant suis legibus ante confirmationem papae. *ibid.*

CONFESSIO.

Confessio, vide PRAECEPTUM.

CONFISCATIO.

Confiscatio ipso facto imponitur. V, 5, 5
 Confiscatio, quando expectat judicis sententiam. *ibid.*
 Confiscatio impedit dilapidationem bonorum confiscatorum. *ibid.*

CONNUBIUM.

Connubia inter alienigenas prohibita jure gentium. V, 2, 18

CONSILIUM.

Consilium non esse veram legem. V, 4, 14
 Consilium late sumptum latius patet quam consilium perfectionis. VI, 9, 4

CONSUETUDO.

Consuetudo a majori parte communitatis introducit. V, 4, 16
 Consuetudo nullum tempus determinatum requirit ut inducatur. *ibid.*
 Consuetudo definita ab Isidoro et aliis. VI, 7, 1
 Consuetudo juris et facti. *ibid.*
 Consuetudinis et praescriptionis differentia. *ibid.*
 Consuetudo verissime dicitur jus non scriptum. VI, 7, 2
 Consuetudo quomodo legem supponat. *ibid.*
 Consuetudo varie dividitur. VI, 7, 3
 Consuetudo privata, de quibus intelligenda. Quae consuetudo legem inducit. *ibid.*
 Consuetudo secundum jus, praeter jus, contra jus. VI, 7, 4
 Consuetudo contra legem naturae nullum effectum habet. *ibid.*
 Consuetudo contra jus gentium in aliquibus praevaleat. *ibid.*
 Consuetudo et traditio in rigore differunt. *ibid.*
 Quae consuetudo ecclesiastica sit praeter jus divinum. *ibid.*
 Consuetudo contra jus divinum nullum effectum habet. *ibid.*
 Consuetudo canonica et civilis. VI, 7, 5
 Consuetudo circa jus divinum potest esse interpretis ejus. VI, 7, 4
 Consuetudo secundum legem humanam (est facti, non juris. *ibid.*
 Consuetudo dividitur in morem stricte sumptum, stylum, ritum et forum. VI, 7, 5
 Consuetudo positiva et negativa. *ibid.*
 Consuetudo bona vel mala. VI, 7, 6
 Consuetudo mala in facto esse potest, in jure nunquam. *ibid.*
 Consuetudo bona duplex. *ibid.*
 Consuetudo rationabilis et irrationabilis; et unde dignoscenda. *ibid.*
 Consuetudo ut sit irrationabilis quid requirat. *ibid.*
 Consuetudo mala esse potest, licet materia ex se mala non sit. *ibid.*
 Consuetudo praescripta, et non praescripta. VI, 7, 8
 Consuetudo praescripta definitum tempus requirit. *ibid.*
 Consuetudo praescripta requirit saltem tempus decem annorum. *ibid.*
 Consuetudo absolute quid significet. *ibid.*
 Consuetudinis causae explicantur. VI, 7, 9
 Consuetudinis duplex causa efficiens. *ibid.*
 Consuetudo privata dupliciter excusat a lege communi. *ibid.*
 Consuetudinis causa efficiens explicatur. VI, 7, 10
 Consuetudo requirit principis consensum. VI, 7, 13
 Consuetudo quando requirit consensum personalem principis. *ibid.*
 Consuetudo quam voluntatem requirit, et quid signum ejus. VI, 7, 14
 Consuetudo quantum temporis requirit ut inducatur. VI, 7, 15
 Consuetudo praescripta de se sufficiens ad introducendam consuetudinem. *ibid.*
 Modus et animus, quibus consuetudo introducit, viro prudenti relinquuntur. *ibid.*

- Consuetudo se ipsa promulgatur, cum usum publicum requirat. VI, 7, 16
 Consuetudo juris a qua communitate introduci possit. VI, 7, 9
 Consuetudo a majori parte communitatis observari debet. *ibid.*
 Consuetudo quam actuum frequentiam requirat. VI, 7, 10
 Consuetudo requirit observantiam publicam. *ibid.*
 Vide ACTUS.
 Consuetudo non inducitur per actus vi vel metu factos. VI, 7, 12
 Consuetudinis effectus. VI, 7, 14
 Consuetudinis effectus unde colligendi. VI, 7, 16
 Consuetudo potest legem poenalem inducere. *ibid.*
 Consuetudinis vis circa contractus validitatem explicatur. *ibid.*
 Consuetudo quomodo legi æquiparatur. *ibid.*
 Consuetudo quas personas obliget. *ibid.*
 Consuetudo laicorum non obligat clericos. *ibid.*
 Consuetudo mixta obligat tam clericos, quam laicos. *ibid.*
 Consuetudinis extensio ab uno casu ad alium similem. *ibid.*
 Consuetudo quomodo legem interpretatur. VI, 7, 17
 Consuetudinis efficacia in legibus interpretandis. *ibid.*
 Consuetudo seipsam interpretari potest. *ibid.*
 Consuetudo legem humanam, tam civilem quam canonicam abrogat. VI, 7, 18
 Consuetudo quadraginta annorum an prævaleat contra legem ecclesiasticam. *ibid.*
 Consuetudo contra leges civiles quando prævaleat. *ibid.*
 Consuetudo aliquando legem abrogat ignorante principis. *ibid.*
 Consuetudo non præscripta quam vim habeat. *ibid.*
 Consuetudo incipiens per actus malos, quia prohibitos, potest legi derogare. *ibid.*
 Consuetudo irrationalis quam vim habeat. VI, 7, 19
 Consuetudo irrationalis in convenientia poenæ, rationem habere potest, quoad hanc partem legi derogare. *ibid.*
 Consuetudo irrationalis quoad utramque partem, quam excusationem potest afferre. *ibid.*
 Consuetudinis revocatio quid operatur. *ibid.*
 Consuetudinis prohibitio quem effectum habet. *ibid.*
 Consuetudo contra jus quid operatur. *ibid.*
 Consuetudinis mutatio quibus modis contingit. VI, 7, 20
 Consuetudo per legem interdum abrogata. VI, 7, 7
 Consuetudinis pura abrogatio, et non est illius reprobatio. *ibid.*
 Consuetudo quando intelligatur reprobata. *ibid.*
 Consuetudo dupliciter reprobatur. *ibid.*
 Consuetudo universalis abrogatur per legem universalem. VI, 7, 20
 Consuetudo per quæ verba abrogatur. *ibid.*
 Consuetudo immemorabilis, quando abrogatur. *ibid.*
 Consuetudo an inducat privilegium, sine principis expressa concessionem. VI, 8, 7
 Consuetudo quam antiqua debet esse ut privilegium inducat. *ibid.*
- CONTEMPTUS.
 Contemptus an sit superbia, inobedientia aut injuria. V, 3, 28
 Vide PECCATUM.
- CONTRACTUS.
 Contractus per dolum aut metum gravem an sit nullus. V, 2, 12
 Contrahentium obligatio, unde colligenda. V, 5, 6
- CORNELIUS.
 Cornelius primus ex Gentilibus baptizatus. VI, 9, 20
- CORRECTIO FRATERNA.
 Correctionis fraternæ obligatio quando cessat. VI, 7, 10
- CUSTODIA.
 Custodia civitatis per vigiliis distributa, quo jure fit. V, 2, 15
- D
- DAMNATUS.
 Damnatus ad mortem ut fame pereat, non obligatur ad non comedendum. V, 5, 5
- DECEPTIO.
 Deceptio, undecumque proveniat, causat involuntarium. VI, 8, 12
- DECIMÆ.
 Decimarum distributio humano jure inducta. V, 2, 14
 Decimæ solvendæ erant a Judæis tempore quo lex vetus mortua et non mortifera fuit. VI, 9, 19
- DEPOSITUM.
 Depositum non reddere aliquando non repugnat juri naturæ. V, 2, 13
 Depositum non reddere in casu necessitatis, non est ex dispensatione. V, 2, 15
- DESIDERIUM.
 Desiderium simplex, seu complacentia, an cadat sub lege. V, 2, 13
- DEUS.
 Deus an possit non prohibere ea quæ sunt contra rationem naturalem. V, 2, 6
 An Deus possit alicui concedere ut licite possit nullum unquam motum bonum circa ipsum exercere. V, 2, 15
- DILECTIO DEI, vide LEX NATURALIS.
- DISPENSATIO.
 An Pontifex possit dispensare in residentia Episcopi. V, 2, 14
 Dispensare in præceptis Decalogi nec Deus potest, potest tamen eorum materiam mutare. V, 2, 15
 Dispensare in voto an sit dispensare in jure naturæ. *ibid.*
 Dispensare potest superior cum certa persona, relicta lege in sua vi circa alias. VI, 6, 10

- Dispensatio quid proprie significet. *ibid.*
 Dispensatio est proprie actus jurisdictionis. *ibid.*
 Dispensationis definitio. *ibid.*
 Dispensatio ab absoluteione distinguitur. *ibid.*
 Dispensatio a simplici licentia differt. *ibid.*
 Dispensationis materia quænam sit. VI, 6, 12
 Dispensatio non versatur necessario circa personam. *ibid.*
 Dispensatio tacita et expressa. VI, 6, 13
 Dispensatio expressa nulla determinata verba requirit. *ibid.*
 Dispensatio ad suum valorem non requirit scripturam. *ibid.*
 Dispensatio a quo sit impetranda. *ibid.*
 Dispensatio potest a Prælato motu proprio concedi. *ibid.*
 Dispensatio regulariter conceditur ad petitionem alicujus. *ibid.*
 Dispensatio tacita in quibus admittenda. *ibid.*
 Dispensatio tacita quibus modis colligenda. *ibid.*
 Dispensandi potestas ordinaria et delegata. *ibid.*
 Dispensandi potestas ordinaria apud quem restat. *ibid.*
 Dispensandi potestas includit commutandi potestatem. *ibid.*
 Vide POTESTAS.
 Dispensandi facultas, media supplicatione obtenta, est odiosa. VI, 6, 17
 Dispensatio concessa ad petitionem supplicantis, quomodo datur. *ibid.*
 Dispensandi facultas pro persona certa, vel pro personis certis, est stricti juris. *ibid.*
 Dispensandi facultas generalis in aliqua lege, sine expressione personarum, est favorabilis. *ibid.*
 Dispensationis causa finalis. VI, 6, 18
 Dispensare sine causa an sit licitum. *ibid.*
 Dispensare sine causa quodnam peccatum in supremo principe. *ibid.*
 Dispensationis licitæ qualis causa esse debet. *ibid.*
 Dispensatio juris publici et privati quando dicitur. *ibid.*
 Dispensatio respicit bonum commune. *ibid.*
 Dispensatio voluntaria et necessaria, quando. *ibid.*
 Dispensatio quæ tacite concedi potest, aliquando dicitur ex justitia. *ibid.*
 Dispensatio debita ex præcepto, ex officio, ex misericordia. *ibid.*
 Dispensatio ex causa extrinseca et intrinseca. *ibid.*
 Dispensatio justa semper requirit aliquam causam. VI, 6, 19
 Dispensans inferior in lege superioris sine causa, non valide dispensat. *ibid.*
 Dispensatio in lege sua est valida sine causa. *ibid.*
 Dispensationis vis ab auctore legis pendet. *ibid.*
 Dispensatio quam legislator sibi concedit sine justa causa, nulla est. *ibid.*
 Quomodo superior in lege inferioris dispensare potest sine causa. *ibid.*
 Dispensatio quot modis sit irrita? tribus. VI, 6, 20 et 21
 Dispensatio ex taciturnitate veri vel narratione falsi invalida fit. VI, 6, 22
 Dispensans in lege superioris quem scit dispensationem negasse, an valide dispensat. *ibid.*
 An taciturnitas prioris dispensationis obtentæ reddat posteriorem invalidam. VI, 6, 23
 Dispensatio super irregularitate, quando valet. *ibid.*
 Dispensatio in uno vinculo tacitis aliis an sit valida. VI, 6, 24
- In habente simul votum castitatis et religionis quomodo valeat circa unum dispensatio, tacito alio. *ibid.*
 Dispensatio in matrimonio ante notitiam ejus an operetur. VI, 8, 25
 Dispensatio in præceptis Ecclesiæ quando valeat ubique. VI, 8, 26
 Dispensatio data pro tempore finito quando possit revocari. VI, 8, 37
 Dispensatio in votis, juramentis, et matrimonio rato, an relaxet aliquod jus divinum. V, 10, 6
 Dispensatio in consecrando pane sine calice an admittenda. *ibid.*
 Dispensationis effectus quis. VI, 6, 11
 Dispensationis præcipuus effectus vinculum tollere in conscientia. *ibid.*
 Dispensatio formaliter non potest obligare ad actum contrarium legi qua fit dispensatio. *ibid.*
 Dispensatio plena seu totalis, semiplena seu partialis. *ibid.*
 Dispensatio an habeat effectum ante notitiam dispensati. *ibid.*
 Dispensationis effectus per se et per accidens. *ibid.*
 Dispensatio an stricte intelligenda sit. *ibid.*
- DISSUETUDO.
 Ut dissuetudo sit quid requiratur. VI, 7, 18
- DOCTORES.
 Doctorum consensus magnam habet auctoritatem. VI, 6, 1
- DONATIO.
 Donatio ejusdem rei post primam validam donationem et traditionem nulla est jure naturæ. V, 2, 12
- DUBIUM.
 In dubio de honestate legis præsumendam esse honestatem. V, 1, 9
 In dubio an lex sit latæ vel ferendæ sententiæ, de ferenda intelligi debet. V, 5, 6
 In dubio non probabili ad superiorem recurrendum est. VI, 6, 8
 In dubio vergente quo superior consuli non potest, quid faciendum. *ibid.*
 In dubio potius dicendum consuetudinem esse devotionis quam obligationis. VI, 7, 15
- E
- ÆQUITAS.
 Æquitas duplex: naturalis et legalis. V, 2, 9
- ELEEMOSYNA.
 Eleemosyna data ab ebrio, quomodo tollat obligationem. V, 2, 10
- ELECTUS.
 Electus ad cathedram per suffragantem inhabilem, quomodo tutus potest esse in conscientia. V, 5, 9
- EPIIKIA.
 Epiikia quæ. VI, 6, 6
 Epiikia circa legem naturalem an locum habeat? Proprie non habere. V, 2, 16
 Epiikia differt ab interpretatione. *ibid.*